

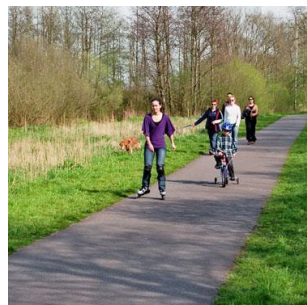
Ecologisch Onderzoek Triangel Noordpunt Waddinxveen

Eindrapportage

Uitgave: november 2018

Watersnip-rapport 18A054

Colofon

Titel	Ecologisch Onderzoek Triangel Noordpunt Waddinxveen
Status rapport	Eindrapportage
Projectnummer	18A054
Datum uitgave	November 2018
Samengesteld door	Brigit van Dam, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies Meia Domburg, medewerker Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	IntROview B.V. Sterrenlaan 24 2743 LS Waddinxveen
Contactpersoon opdrachtgever	De heer W. Kaandorp

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	TOETSINGSKADER.....	5
2.1	EUROPESE RICHTLIJNEN	5
2.2	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING	5
2.2.1	<i>Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)</i>	<i>5</i>
2.2.2	<i>Natuurnetwerk Nederland</i>	<i>8</i>
2.2.3	<i>Visie Ruimte en Mobiliteit (2014) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013).....</i>	<i>9</i>
3	LOCATIEBESCHRIJVING	11
3.1	HUDIGE SITUATIE	11
3.2	PLANNEN	11
4	RESULTATEN ONDERZOEK	13
4.1	METHODE.....	13
4.2	FLORA.....	13
4.3	FAUNA	13
4.3.1	<i>Vogels</i>	<i>13</i>
4.3.2	<i>Vissen</i>	<i>14</i>
4.3.3	<i>Amfibieën.....</i>	<i>15</i>
4.3.4	<i>Reptielen.....</i>	<i>15</i>
4.3.5	<i>Grondgebonden zoogdieren.....</i>	<i>16</i>
4.3.6	<i>Vleermuizen.....</i>	<i>17</i>
4.3.7	<i>Overige soorten.....</i>	<i>19</i>
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT.....	23
6	BRONNEN	25

1 Inleiding

Op de locatie Triangel Noordpunt te Waddinxveen worden woningen gerealiseerd. Hiervoor zal een deel van de aanwezige bebouwing worden afgebroken.

In 2011 is een onderzoek uitgevoerd door Watersnip (Watersnip rapport 11A008). Er is een nieuw ecologisch onderzoek nodig daar de gegevens zijn verouderd en de wet- en regelgeving is veranderd.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming).
Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Wet Natuurbescherming);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, Compensatiebeginsel Natuur, Recreatie en Landschap).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In september 2018 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

2.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn en worden aangeduid als Natura2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura2000-gebied vallen.

Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstorend effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregime soorten "Vogelrichtlijn (wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn" (wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime "andere soorten" (wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het

geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Door het nemen van (mitigerende) maatregelen kan een ontheffingsaanvraag in de meeste gevallen voorkomen worden. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 1).

Deze mitigerende maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Ook het integreren van ecologische maatregelen in onderdelen van het plan met het oog op consolideren van het leefgebied voor populaties kan een ontheffingsaanvraag voorkomen.

Figuur 1: Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die

jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebied.

Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied is 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein'. Dit gebied ligt 6,5 km ten oosten van het plangebied. De Natura2000-gebieden 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' en 'De Wilck' liggen op 10 km afstand van het plangebied. Het Natura2000-gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' ligt ten noordoosten en 'De Wilck' ten noordwesten van het plangebied.

Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein' zijn: Kleine Zwaan, Krakeend, Slobeend en Smient.

Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' zijn: Noordse woelmuis, Bittervoorn, Gestreepte waterroofkever, Groenknolorchis, Kleine modderkruiper, Meervleermuis, Platte schijfhoren, Rivierdonderpad, Zeggekorfslak, Grote zilverreiger, Kolgans, Krakeend, Purperreiger, Rietzanger, Roerdomp, Smient, Snor, Zwarte stern en Zwartkopmeeuw.

De doelsoorten van het Natura2000-gebied 'De Wilck' zijn Kleine zwaan en Smient.

Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient, Krakeend en Grote zilverreiger foerageren ook in de bredere omgeving van het Natura2000-gebied. Het plangebied is echter niet geschikt voor deze soorten als foerageergebied. Het plangebied ligt midden in Waddinxveen in een driehoek met wegen en een spoorlijn. Aan de zuidwestkant van het plangebied wordt gebouwd aan de nieuwe woonwijk De Triangel. De cultuurdruk rond het plangebied is hierdoor hoog. Hierdoor biedt het plangebied geen rustig, uitgestrekt foerageergebied.

Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van de gemeente Waddinxveen. Er is geen sprake van het kappen van houtopstanden groter dan 10 are of rijbeplanting van meer dan 20 bomen. De herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

2.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland in de wet benoemd als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

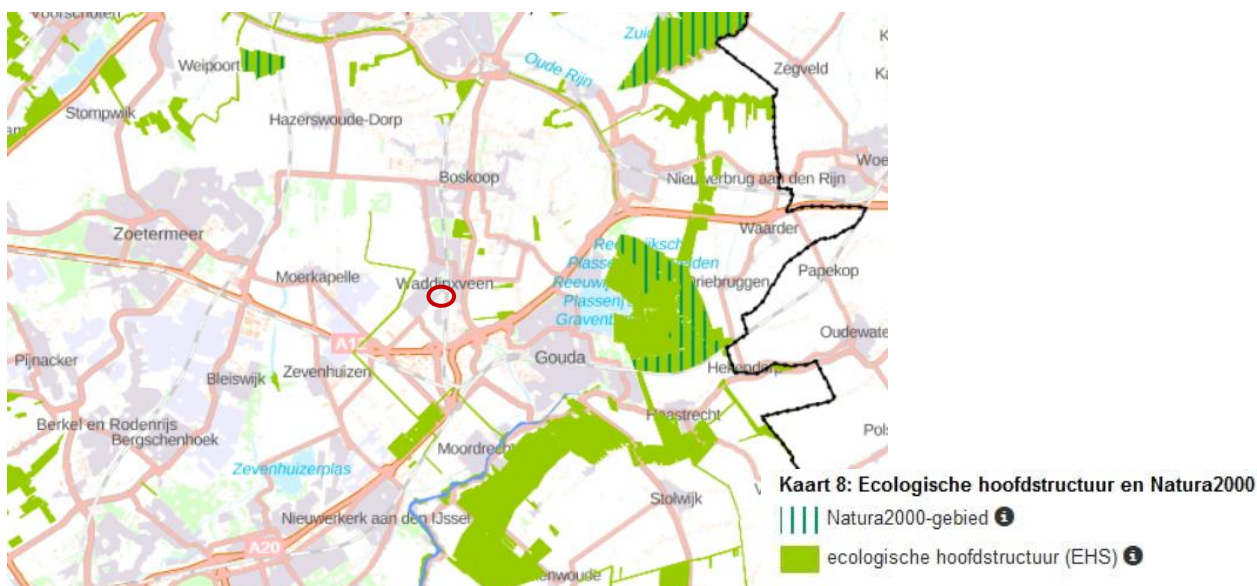
- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van NNN-gebied (zie figuur 2). Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de sloop van een deel van de bebouwing en de bouw van nieuwe woningen zullen vanwege de ligging van het plangebied geen schade veroorzaken aan de NNN.

Figuur 2: Overzicht van de nabijgelegen Natura2000 en NNN-gebieden t.o.v. het plangebied (rode contour) (bron: ruimtelijkeplannenzuidholland.nl, kaart 8)

2.2.3 Visie Ruimte en Mobiliteit (2014) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013)

Op 9 juli 2014 is de Visie ruimte en mobiliteit (VRM) vastgesteld door de Provinciale Staten. Deze visie geeft op regionaal niveau invulling aan de ruimtelijke ordening en maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer.

De belangrijkste doelen van deze nieuwe visie zijn:

- Ruimte bieden aan ontwikkelingen;
- Aansluiten bij de maatschappelijke vraag naar woningen, bedrijfsterreinen, kantoren, winkels en mobiliteit;
- Allianties aangaan met maatschappelijke partners;
- Minder toetsen op regels en meer sturen op doelen.

De Visie ruimte en mobiliteit bestaat uit; De Visie ruimte en mobiliteit, het Programma mobiliteit, het Programma ruimte en de Verordening ruimte 2014.

Het ontwikkelen van nieuwe plannen kan inbreuk maken op te beschermen waarden in het landschap. In sommige gevallen is het noodzakelijk dat er compensatie plaatsvindt als er specifieke natuur-, recreatie- of landschapswaarden verloren gaan. GS heeft hiervoor in mei 2013 de beleidsregel compensatie natuur, recreatie en landschap Zuid-Holland 2013 vastgesteld). Deze beleidsregel is opgenomen in de Visie ruimte en mobiliteit.

In deze beleidsregel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

- de Ecologische Hoofdstructuur;
- de belangrijke weidevogelgebieden;
- de recreatiegebieden om de stad;
- strategische reservering natuur;
- de karakteristieke landschapselementen.

Biotoen voor Rode lijstsoorten zijn niet langer compensatie plichtig.

Toetsing Visie Ruimte en Mobiliteit en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland

Bovenstaande elementen zijn in de directe omgeving van het plangebied niet aanwezig. Er zal daardoor geen schade ontstaan door de geplande werkzaamheden.

*Figuur 3: Ligging belangrijk weidevogelgebied t.o.v. het plangebied (rode contour)
(bron: ruimtelijkeplannenzuidholland.nl, kaart 7)*

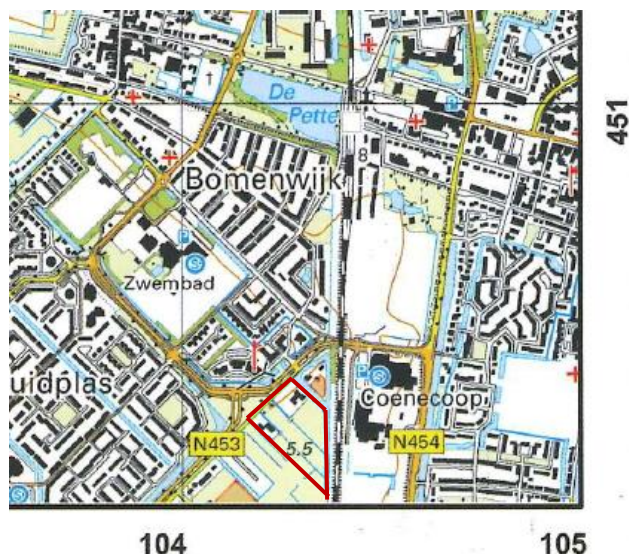
3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten 104,450.

Het plangebied ligt in een driehoek tussen het spoor met houtwal, de Tweede Bloksweg en de Dreef. Het omvat drie percelen waarvan er twee percelen voorzien zijn van bebouwing. Op Tweede Bloksweg 6 staat een woning met kantoorpand. Het gebouw heeft stenen muren en dakpannen op het dak. Aan de voorzijde van het gebouw zijn parkeervoorzieningen. Rond het gebouw staan bomen en bosschages.

Op Tweede Bloksweg 16 staat een woning uit 1980 met stenen muren en dakpannen op het dak. Er staat een relatief nieuwe schuur (2010) van damwanden en een golfplaten dak. Tevens staan er een open opslag gemaakt van containers en een houten duivenhok. Het terrein is grotendeels verhard met steltonplaten. Aan de voorzijde van de woning ligt een tuin. Aan de noordwestkant en de oostkant wordt het plangebied begrensd door water. Aan de zuidwestkant ligt de Dreef. De percelen worden doorsneden door twee sloten die in de richting noordwest-zuidoost liggen.

Figuur 4: Ligging van het plangebied (rode contour)

3.2 Plannen

Er is een stedenbouwkundig plan gemaakt om in het plangebied 100 woningen te realiseren. De bestaande bebouwing op Tweede Bloksweg 16 zal in zijn geheel afgebroken worden. De bestaande bebouwing op Tweede Bloksweg 6 zal voor een deel afgebroken worden. De woning blijft behouden. Er zal een deel van het kantoorpand afgebroken worden. De aanwezige sloten worden gedempt. Binnen het plan zal het water worden gecompenseerd. Er worden geen bomen gekapt, met uitzondering van enkele Italiaanse populieren.

Figuur 5: Af te breken deel nr. 6

Figuur 6: Af te breken woning nr. 16

Figuur 7: Af te breken schuur nr. 16

Figuur 8: Binnenzijde schuur nr. 16

Figuur 9: Binnenzijde open opslagruimte

Figuur 10: Duivenhok

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

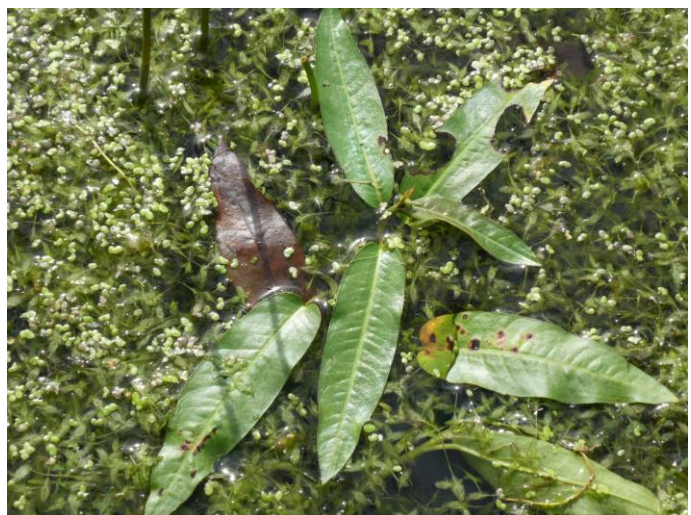
Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op dinsdag 11 september 2018 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tevens is tijdens de inventarisatie een indicierend vooronderzoek uitgevoerd, in de vorm van een bouwkundige inspectie met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.2 Flora

Rond het gebouw op Tweede bloksweg 6 staan o.m. Es, Els, Wilg, Berk, Treurwilg en Italiaanse populier. Aan de noord,- noordoostkant van nummer 6 ligt een houtwal, zo ook langs het spoor. Deze houtwallen vallen buiten het plangebied en zullen behouden blijven. Aan de voorzijde van de woning op Tweede Bloksweg 16 staan o.m. Linde, Berk en een heel oude Es. In de tuin staan o.m. Esdoorn, Klimop, Heide, Kardinaalsmuts, Taxus en Ceder. Op de weilanden komt o.m. Engels raaigras en Paardenbloem voor. In de slootkanten komen enkele oever- en waterplanten voor, zoals Gele plomp, Sterrekroos, Kroos, Grote Egelskop, Liesgras, Kleine watereppe, Gele lis, Moeraswalstro, Moeras-vergeet-mij-niet, Zwanenbloem en Veenwortel. Van deze soorten zijn slechts enkele exemplaren aanwezig.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

Figuur 11: Veenwortel

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Ekster, Boerenwaluw, Kauw, Wilde eend en Waterhoen. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het

broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden. Er zijn geen nesten van broedende vogels aangetroffen, omdat het veldbezoek buiten het broedseizoen heeft plaatsgevonden.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. De aanwezige bebouwing is onderzocht op de aanwezigheid van invliegopeningen voor de Huismus en Gierzwaluw, omdat deze soorten in gebouwen broeden. Zowel bij de woning op nummer 16 als bij het kantoorpand op nummer 6 kunnen er geen vogels onder de dakpannen komen. De dakpannen zijn aan de voorzijde dicht, waardoor er geen ruimte is voor de vogels om in te vliegen. Langs de kopgevels van zowel nummer 6 als nummer 16 liggen de dakpannen zeer strak tegen de muren. Bij nummer 6

Figuur 12: Afgesloten dakpannen

verhindert de aanwezigheid van bomen en struiken nabij de muur ook nog eens een vrije invliegroute. Bij nummer 16 is een houten uitbouw aanwezig waardoor er geen vrije uitvlieghoogte van 3 meter aanwezig is. Deze hoogte heeft de Gierzwaluw nodig, omdat hij zich bij het uitvliegen eerst uit het nest laat vallen voordat hij opstijgt. Ook hier kan bijv. de Gierzwaluw niet invliegen. De aanwezigheid van nesten van de Huismus en Gierzwaluw kan worden uitgesloten.

In de aanwezige bomen zijn geen nesten of roestplaatsen van uilen en/of roofvogels aangetroffen. Er zijn geen sporen van uitwerpselen en braakballen aangetroffen. Het plangebied ligt ingesloten tussen wegen en het spoor, waardoor de cultuurdruk groot is. Hierdoor is het geen geschikt leefgebied voor uilen en roofvogels. De aanwezigheid van nesten van uilen en/of roofvogels kan ook worden uitgesloten.

Binnen het nieuwbouwproject De Triangel aan de zuidwestkant van het plangebied is jaarlijks een kolonie Oeverzwaluwen aanwezig (mondelinge mededeling projectmanagement). Deze vogelsoort maakt nesten in steile wanden van bijv. een zanddepot. Het huidige plangebied is niet geschikt als broedlocatie voor de Oeverzwaluw. Als er echter voorbelasting plaats gaat vinden of er wordt zand voor langere tijd in depot gezet kan het plangebied wel geschikt worden als broedlocatie.

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat de Grote modderkruiper (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Grote modderkruiper leeft in ondiepe wateren met een dikke modderlaag en veel waterplanten. De Grote modderkruiper verschuilt zich tijdens de dag en voedt zich tijdens de nacht met kleine ongewervelden zoals kreeftjes, muggenlarven, watervlooien, wormen en waterpissenbedden. In de sloten binnen het plangebied zijn niet voldoende geschikte waterplanten aanwezig voor de Grote modderkruiper. Hierdoor voldoen de sloten binnen het plangebied niet aan de specifieke eisen die de Grote modderkruiper stelt aan zijn leefgebied.

De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten. Het gebied is ook te klein van omvang voor een eventuele populatie.

Er worden binnen het plangebied geen andere beschermde vissoorten verwacht.

4.3.3 *Amfibieën*

Tijdens de veldinventarisatie is de Groene kikker aangetroffen binnen het plangebied. Er kan aangenomen worden dat ook Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander en Meerkikker (allen wnb-andere soorten) voorkomen binnen het plangebied (0-1km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de Provincie Zuid-Holland.

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') voor komt in het plangebied (0-1km). De Alpenwatersalamander (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Deze soort komt voor ten noorden van Waddinxveen in de Voorofschepolder en de Zuidplaspolder.

Uit het bestemmingsplan van het nieuwbouwproject De Triangel blijkt dat de Rugstreeppad niet is aangetroffen in dat plangebied. Op dinsdag 11 september is bij het projectmanagement geïnformeerd of er gedurende de werkzaamheden alsnog rugstreeppadden zijn aangetroffen en of hiervoor maatregelen zijn genomen. Dit is niet aan de orde binnen De Triangel. De Rugstreeppad komt hier niet voor. Aangenomen kan worden dat de aanwezigheid van de Rugstreeppad ook binnen het plangebied Triangel Noordpunt kan worden uitgesloten.

De Alpenwatersalamander leeft voornamelijk in bosrijke gebieden met zowel loof- als naaldbomen. Binnen het plangebied is geen leefgebied aanwezig dat voldoet aan de specifieke eisen van deze soort. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten worden binnen het plangebied geen andere beschermde amfibieën verwacht.

4.3.4 *Reptielen*

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de beschermde Ringslang (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt nabij het plangebied (0-1km).

De Ringslang is een watergebonden soort. Deze soort heeft rijk begroeide oevers nodig om in te jagen en om zich te kunnen verschuilen. Voor de voortplanting maakt deze soort gebruik van broeihopen van takken, stro en

Figuur 13: Oevers

bladeren. De houtwal aan de noord,- noordoostkant van het plangebied is geschikt als leefgebied voor de Ringslang. Hier zijn ook takkenbossen en bramenstruiken aanwezig die kunnen dienen als schuil- en voortplantingslocatie. De spoortaluds zijn ook geschikt als leefgebied. Het is dus mogelijk dat de Ringslang sporadisch aanwezig is binnen het plangebied om te jagen. Binnen het plangebied zijn echter geen voortplantings- en overwinteringslocaties aangetroffen voor deze soort.

Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied geen andere beschermde reptielen verwacht.

4.3.5 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere zoogdiersoorten voorkomen in en rond het plangebied, zoals Bosmuis, Bunzing, Dwergmuis, Egel, Haas, Hermelijn, Huisspitsmuis, Konijn, Veldmuis en Vos (allen wnb-andere soorten) (0-1km). De Woelrat en Wezel (allen wnb-andere soorten) komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet natuurbescherming in de provincie Zuid-Holland.

Uit de bureaustudie blijkt ook dat de beschermde Boommarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar'), Bever (wnb-hrl, Rode lijst status 'gevoelig') en Otter (wnb-hrl / Rode lijst status 'verdwenen uit NL') voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). De Steenmarter (wnb-andere soorten) en Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Boommarter leeft met name in bosrijk gebied. Binnen het plangebied is geen sprake van een bosrijk gebied. Hierdoor voldoet het plangebied niet aan de specifieke eisen die deze soort stelt aan zijn leefgebied. De aanwezige houtwallen langs het plangebied en nabij het spoor kunnen mogelijk wel geschikt zijn. Deze houtwallen blijven behouden. In de bomen binnen het plangebied zijn geen sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van de Boommarter. De aanwezigheid van de Boommarter binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Figuur 14: Houtwal aan de noord-noordoostkant van het plangebied

De Bever komt voor in overgangsgebieden tussen land en water, o.a. in moerassen, langs beken, en rustige rivieren en meren. Langs het water moeten bossen aanwezig zijn, waar voldoende hout aanwezig is wat de Bever kan gebruiken om dammen van te maken. Het plangebied midden in de bebouwde kom van Waddinxveen vormt geen geschikt leefgebied voor de Bever. Er is onvoldoende water en onvoldoende hout aanwezig. De aanwezigheid van de Bever binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

De Otter leeft in oevers met voldoende oevervegetatie om te schuilen en te rusten. Hij komt o.a. voor in meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Hij heeft de voorkeur voor schoon, zoet water. Ook voor deze soort is de cultuurdruk midden in Waddinxveen te hoog. Daarnaast heeft de Otter een groot territorium nodig om te kunnen jagen. Het

plangebied voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van de Otter binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

De Steenmarter leeft in steenachtige biotopen en plaatsen waar hij kan schuilen, zoals in steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De steenmarter komt ook voor in parklandschappen. Hij is te vinden in de omgeving van dorpen en boerderijen maar ook in de stad. Hij heeft een voorkeur voor gebieden met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. De houtwal nabij Tweede Bloksweg en langs het spoor kan geschikt zijn als leefgebied van de Steenmarter. Er zijn bij de bebouwing op nummer 6 en nummer 16 geen sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van de Steenmarter. Ook voor deze soort geldt dat de aanwezige houtwallen geschikt kunnen zijn als leefgebied. Binnen het plangebied is echter geen geschikt leefgebied aanwezig. De aanwezigheid van de Steenmarter binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

De Waterspitsmuis komt voor langs schone sloten die niet te voedselrijk zijn. De sloten dienen een goede watervegetatie te hebben en ruige oevers. De Waterspitsmuis is zeer schuw en kan zich letterlijk doodschrikken van een hard geluid. De aanwezige oeverbeplanting is niet dusdanig ruig dat het geschikt is als jacht- en schuilgebied voor de Waterspitsmuis. De aanwezige watervegetatie is ook beperkt van omvang. Ook voor de Waterspitsmuis geldt dat de cultuurdruk in de directe omgeving door de wegen en het spoor erg groot is. Hierdoor is het plangebied niet geschikt als leefgebied. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (wnb-hrl).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Ruige dwergvleermuis (0-1km), Meervleermuis, Rosse vleermuis en Watervleermuis (1-5km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

Uit het ecologisch onderzoek van 2011 blijkt het volgende:

'De combinatie van hoge bomen en water maken dit gebied zeer aantrekkelijk. De Gewone dwergvleermuis is ook regelmatig waargenomen in de tuin van nr. 6, zowel aan de achterzijde als bij de elzenbomen aan de voorkant. Rond de bomen bij nr. 16 wordt slechts incidenteel een Gewone dwergvleermuis waargenomen.

Bij een bredere verkenning van het gebied blijkt dat de bomen aan de noordkant van het plangebied deel uit maken van een vliegroute, vanaf het spoor richting de woonwijk of andersom. Ook de bomen langs de Beijerincklaan worden gebruikt als vliegroute.

Tijdens meerdere avonden is onderzoek gedaan naar eventuele verblijfplaatsen in de gebouwen binnen het plangebied. Hiervoor is op het moment van uitvliegen gepost bij de gebouwen. Verder is onderzocht of er mogelijke sporen van verblijfplaatsen zichtbaar zijn. Er is gedurende het onderzoek geen waarneming gedaan van uitvliegende vleermuizen bij de gebouwen.

Uit het onderzoek blijkt dat de eerste vleermuisactiviteit 20 tot 30 minuten na het normale tijdstip van uitvliegen, gerelateerd aan het moment van invallen van de duisternis, waargenomen wordt. De vleermuizen die waargenomen worden, komen niet uit de directe omgeving van het plangebied. De vleermuizen komen vanaf hun verblijfplaats naar het plangebied. Er zijn dus ook geen aanwijzingen voor verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen aanwezig binnen het plangebied.

(citaat Watersnip-Advies rapport 11A008 d.d. november 2012).

In 2018 geldt dat de aanwezige bomen nog steeds zeer geschikt zijn als foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen. Ook de aanwezige houtwallen zijn zeer geschikt. De bomen binnen het plangebied blijven, met uitzondering van de Italiaanse populieren, behouden. Er al daarom door de geplande werkzaamheden geen schade ontstaan aan het aanwezige foerageergebied.

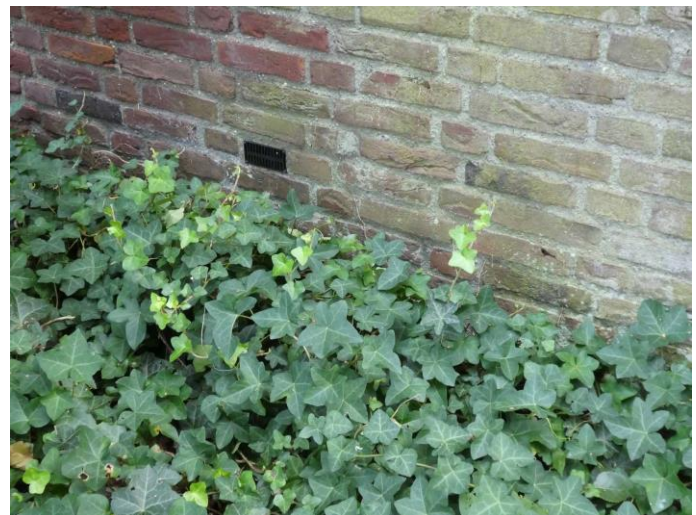
De aanwezige bomen binnen het plangebied zijn onderzocht op de aanwezigheid van mogelijkheden voor boombewonende vleermuissoorten. Er zijn geen schuren of kieren aangetroffen in de bomen die kunnen dienen als verblijfplaats. Tevens zijn er geen sporen in de vorm van uitwerpselen en krijtsporen aangetroffen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende soorten kan worden uitgesloten.

Bij de bebouwing van Tweede Bloksweg 6 zijn geen invliegopeningen aanwezig onder de dakpannen. Tevens zijn er geen ventilatieopeningen aangetroffen in de kopgevels waar vleermuizen in kunnen vliegen. Aan de zuidoostkant zijn door de aanwezige bomen en struiken geen vrije invliegopeningen aanwezig.

Bij de woning aan de Tweede Bloksweg 16 zijn er ook geen invliegopeningen onder de dakpannen. De daklijsten rond de woning liggen strak langs de muren en de dakpannen. De aanwezige ventilatieroosters zitten laag in de muur en kunnen daardoor ook niet dienen als invliegopening. Tevens zijn er geen sporen (uitwerpselen, krijtsporen) aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van vleermuisverblijven. De golfplaten schuur heeft lichtplaten in het dak. Hierdoor is er veel licht binnen. De golfplaten en de hoeveelheid licht maken de schuur ongeschikt als verblijf voor vleermuizen. De lage schuur van containers en het houten duivenhok zijn door het materiaalgebruik en de beperkte hoogte ook ongeschikt als verblijfplaats. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kan in al de aanwezige bebouwing binnen het plangebied worden uitgesloten.

Figuur 15: Italiaanse populieren

Figuur 16: Ventilatiooroster dicht bij de grond

4.3.7 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde libelsoort Groene glazenmaker (wnb-hrl / Rode lijst status 'bedreigd') voorkomt in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Groene glazenmaker is voor zijn voortplanting afhankelijk van de waterplant Krabbenscheer. In de sloten binnen het plangebied is geen Krabbenscheer aangetroffen. De aanwezigheid van de Groene glazenmaker binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Uit de bureaustudie is tevens gebleken dat de Platte schijfhoren (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') niet voor komt in de omgeving van het plangebied (0-5km). Daarnaast zijn de sloten door de afwezigheid van een rijke onderwaterbegroeiing niet geschikt als leefgebied voor de Platte schijfhoren. De Platte schijfhoren kan hiermee worden uitgesloten.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura2000, NNN-gebieden of ecologische verbindingzones). Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor de doelsoorten van de nabij gelegen Natura2000-gebieden. De cultuurdruk rond het plangebied is te hoog. Er is geen sprake van een rustig, uitgebreid foerageergebied. Schade aan Natura2000-doelsoorten is derhalve niet aan de orde.
- Voor een deel van de beschermde soorten (Bruine kikker, Gewone pad, Groene kikker, Kleine watersalamander, Meerkikker, Bosmuis, Bunzing, Dwergmuis, Egel, Haas, Hermelijn, Huisspitsmuis, Konijn, Veldmuis, Vos, Woelrat en Wezel geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zuid-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Er zijn binnen het plangebied geen broedende vogels aangetroffen. Het veldbezoek heeft buiten het broedseizoen plaatsgevonden. Binnen het plangebied worden alleen de Italiaanse populieren verwijderd. Bomen en struiken dienen bij voorkeur verwijderd te worden, buiten het broedseizoen van vogels, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*
- De aanwezige bebouwing is niet geschikt als nestlocatie voor de Huismus en Gierzwaluw. Er zijn geen mogelijkheden dat deze vogelsoorten onder de dakpannen kunnen komen. Binnen het plangebied zijn geen nesten of roestplekken van uilen en/of roofvogels aangetroffen. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de Wnb, zijn niet aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied.
- Op het moment dat er voorbelasting plaatsvindt of dat zand voor langere tijd in depot gezet kan worden kan het plangebied interessant worden als broedlocatie voor de Oeverzwaluw. Geadviseerd wordt om ervoor te zorgen dat er geen steile wanden aanwezig zijn in het zanddepot. En dat het zanddepot in het broedseizoen (globaal van mei – augustus) van de Oeverzwaluw dagelijks wordt afgewerkt met een hoek van 45°.
- Uit de bureaustudie blijkt dat de Grote modderkruiper (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de omgeving van het plangebied (1-5km). In de

aanwezige sloten zijn onvoldoende geschikte waterplanten aanwezig voor de Grote modderkruiper. Hierdoor voldoen de sloten niet aan de eisen die de Grote modderkruiper stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

- Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') voor komt in het plangebied (0-1km). De Alpenwatersalamander (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Uit informatie van het projectmanagement van De Triangel blijkt dat de Rugstreeppad niet voorkomt binnen hun plangebied. De aanwezigheid van de Rugstreeppad kan dus ook binnen het voorliggend plangebied worden uitgesloten. Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied aanwezig voor de Alpenwatersalamander. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.
- Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de beschermde Ringslang (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). Er zijn geen voortplantings- en/of overwinteringslocaties van de Ringslang aangetroffen binnen het plangebied. Vanwege de aanwezige houtwal aan de noord-noordoostkant van het plangebied (buiten begrenzing), die geschikt is als leefgebied, kan de Ringslang incidenteel voorkomen binnen het plangebied.
- Uit de bureaustudie blijkt ook dat de beschermde Boommarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar'), Bever (wnb-hrl, Rode lijst status 'gevoelig') en Otter (wnb-hrl / Rode lijst status 'verdwenen uit NL') voorkomen in het plangebied (0-1km). De Steenmarter (wnb-andere soorten) en Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Voor de Bever en de Otter is het plangebied ongeschikt als leefgebied. De aanwezige houtwal kan een functie hebben als leefgebied voor de Boommarter en de Steenmarter. Bij de aanwezige bomen binnen het plangebied zijn geen sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van deze soort. De bebouwing vertoont geen sporen die wijzen op de aanwezigheid van de Steenmarter. Voor de Waterspitsmuis zijn de oevers van de sloten ongeschikt. Tevens is de cultuurdruk rond het plangebied te hoog. De aanwezigheid van de Bever, Otter, Boommarter, Steenmarter en Waterspitsmuis kan worden uitgesloten.

Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Ruige dwergvleermuis (0-1km), Meervleermuis, Rosse vleermuis en Watervleermuis (1-5km). De aanwezige bomen binnen het plangebied zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Dit geldt ook voor de houtwallen langs het plangebied en het spoor. De aanwezige bomen blijven behouden, met uitzondering van de Italiaanse populieren. Het foerageergebied blijft dus in stand. In de bomen zijn geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen. De bebouwing is ongeschikt voor verblijfplaatsen door de afwezigheid van invliegmogelijkheden. Tevens zijn er geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kan worden uitgesloten. De geplande werkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de populaties vleermuizen.

- Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde libelsoort Groene glazenmaker (wnb-hrl / Rode lijst status 'bedreigd') voorkomt in de omgeving van het plangebied (1-5km). De Groene glazenmaker is afhankelijk van de aanwezigheid van Krabbenscheer. Deze plantensoort is niet aangetroffen. De aanwezigheid van de Groene glazenmaker kan worden uitgesloten. Tevens blijkt dat de Platte schijfhoren (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') niet voor komt in de omgeving van het plangebied (0-5km). Het plangebied voldoet ook niet aan de eisen die deze soort stelt aan zijn leefgebied. De Platte schijfhoren kan binnen het plangebied worden uitgesloten.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Vanwege het foerageergebied van de vleermuizen wordt geadviseerd om geen bouwverlichting en in de nieuwe woningen geen buitenverlichting te laten uitstralen richting de bomen en de aanwezige houtwallen.

Om de Oeverzwaluw ook na de bouwwerkzaamheden in de omgeving van het plangebied te behouden kan deze soort gefaciliteerd worden doormiddel van een broedwand op een geschikte locatie binnen het plangebied.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, Landsmeer 2012
2. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
3. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 4 oktober 2016
4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2017. *Vleermuisprotocol 2017*, maart 2017.
6. Provincie Zuid-Holland, *Visie Ruimte en Mobiliteit*, geconsolideerd, in werking per 19 januari 2018
7. '© NDF - quickscanhulp.nl 29-08-2018 14:20:34'
8. Watersnip Advies rapport 11A008, November 2012
9. VanderHelm Milieubeheer B.V. Ecologisch quickscan inclusief inventarisatie vissen en ongewervelden Park Triangel te Waddinxveen, 11 juli 2012

Geraadpleegde internetsites:

10. www.rijksoverheid.nl
11. www.bij12.nl
12. www.rvo.nl
13. www.ravon.nl
14. www.vleermuis.net
15. www.zuid-holland.nl
16. www.zoogdiervereniging.nl
17. www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/VRM
18. <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS>
19. waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
KvK 29031331
+ 31 (0)182-395460
www.watersnipadvies.info
advies@watersnip.info

